

НОВИ САД - На данашњи дан 1941. године Немачка је у Другом светском рату, дуж целе граничне линије између Балтичког и Црног мора, са више од 150 дивизија напала Совјетски Савез. Планом нацистичког вође Адолфа Хитлера названим "Барбароса" било је предвиђено уништење совјетских армија у граничним областима и брзо заузимање европског дела Совјетског Савеза. Немачка армија са четири милиона војника, 3.300 тенкова и 2.000 авиона, у почетку је веома брзо напредовала, али је већ на самом крају 1941. било јасно да је план за брзо уништење совјетске Русије доживео неуспех.

Данас је понедељак, 22. јун, 173. дан 2026. До краја године има 192 дана.

1533 - После неуспеле опсаде Беча 1529. и безуспешног похода на престоницу Хабзбурга 1532. турски султан Сулејман II морао је да пристане на уговор о миру.

1535 - Месец дана након што га је папа произвео у кардинала, у Лондону је погубљен Џон Фишер, пошто је одбио да краља Хенрија VIII призна за поглавара новоформиране Англиканске цркве.

1805 - Рођен је италијански револуционар Ђузепе Мацини, главни идеолог националног покрета Италијана у 19. веку и један од твораца модерне италијанске државе. У Марсељу је 1831. основао револуционарно удружење италијанских националиста "Млада Италија" и активно је учествовао у борбама за ослобођење и уједињење Италије, нарочито 1848. и 1849. највише против Аустрије.

1815 - Француски цар Наполеон I је, четири дана после пораза његове армије код Ватерлоа, други пут абдицирао и потом је одведен на острво Света Јелена у Атлантском океану, где је умро 1821. Постоје озбиљне индиције да је отрован.

1826 - Рођен је српски писац Богобој Атанацковић. Крштено име било му је Тимотеј, али га је променио у духу народњачког романтизма, попут Ђуре Даничића или Стојана Новаковића. Током студија у Бечу упознао је Вука Караџића, Бранка Радичевића, Ђуру Даничића и постао одушевљени поборник Караџићевих реформи. Активно је учествовао у раду Мајске Скупштине у Сремским Карловцима 1848. Извесно време био је секретар епископа бачког Платона Атанацковића. Дела: роман "Два идола", приповетке "Буњевка", "Дарак", "Српкиња".

1826 - На иницијативу јужноамеричког револуционара и државника Симона Боливара, у Панами, која је тада била саставни део Колумбије, је одржан Панамерички конгрес с циљем уједињења латиноамеричких држава. Покушај није успео, пошто су челници тих земаља, тек ослобођених од шпанских и португалских колонијалних власти, имали супротстављене интересе.

1874 - Успостављена је прва телеграфска веза између Бразила и Европе.

1898 - Рођен је немачки писац Ерих Марија Ремарк (право име било му је Ерих Паул Крамнер). Романом "На западу ништа ново", писаном у натуралистичком маниру, предочио је бесмисао људске кланице Првог светског рата. И остала његова дела, захваљујући спретности у компоновању радње, једноставном стилу, ограниченом броју ликова и темама попут рата и окупације, наишла су на изузетан пријем код читалаца широм света. Књиге тог антимилитаристе, спаљиване су у Трећем рајху на ломачама. Емигрирао је 1932. у Швајцарску, затим у Сједињене државе и 1947. постао је држављанин САД. Остала дела: "Повратак", "Три ратна друга", "Небо не зна за

миљенике", "Искра живота", "Црни обелиск", "Тријумфална капија", "Љуби ближњег свога", "Време живота и време смрти".

1906 - Рођен је амерички филмски сценариста, продуцент и режисер аустријског порекла Били Вајлдер, који је најчешће режирао лаке комедије са сатиричном цртом, али је право стваралачко умеће исказао у друштвеним драмама препуним цинизма. Награђиван је на фестивалима у Кану и Венецији и освојио је неколико Оскара. Филмови: "Пропали излет", "Булевар сумрака", "Сталаг 17", "Сабрина", "Дух Сент Луиса", "Љубав поподне", "Сведок оптужбе", "Неки то воле вруће", "Апартман", "Један, два, три", "Слатка Ирма", "Приватни живот Шерлока Холмса", "Федора", "Седам година верности".

1940 - Врховна команда француске војске потписала је у Другом светском рату безусловну капитулацију пред нацистичком Немачком. Капитулација је потписана у Компјењу, у истом железничком вагону у ком је Немачка потписала капитулацију 1918. После пораза, формирана је влада маршала Анрија Петена, која је сарађивала са окупатором и супротстављала се покрету отпора.

1941 - Италија и Румунија објавиле су рат Совјетском Савезу, у складу с борбеним активностима Немачке у Другом светском рату.

1941 - Поводом напада Немачке на Совјетски Савез у Другом светском рату, Централни комитет Комунистичке партије Југославије упутио је проглас народима Југославије да се припреме за устанак против нацистичких окупатора. Руководство КПЈ није позвало на устанак када је окупирана и распарчана Југославија, него тек пошто је нападнут Совјетски Савез.

1949 - Рођена је Мерил Стрип, америчка филмска глумица, добитница Оскара за филмове "Јулија", "Крамер против Крамера" и "Софијин избор". Остали филмови: "Ловац на јелене", "Менхетн", "Завођење Џоа Тинана", "Сенатор", "Женска француског поручника", "У тишини ноћи", "Обиље", "Заљубљивање", "Моја Африка", "Музика мог срца".

1969 - Умрла је Џуди Гарланд, америчка филмска глумица и певачица, која се прославила већ као девојчица улогом у филму "Чаробњак из Оза" за коју је добила

Оскара. Тумачила је улоге и у филмовима Винсента Минелија, једног од пет њених мужева, њихова кћерка Лајза Минели такође је остварила сјајну певачку и глумачку каријеру. Остали филмови: "Бебе у војсци", "Оснужмо оркестар", "Бебе на Бродвеју", "Мала Нели Кели", "Сретни ме у Сент Луису", "Часовник", "Зигфилдове лудости", "Пират", "Звезда је рођена".

1987 - Умро је амерички филмски глумац и играч Фред Астер, један од највећих холивудских забављача. Филмови: "Роберта", "Весела распуштеница", "Време свинга", "Цилиндер", "Бродвејска мелодија", "Никад нећеш постати богат", "Ускршња парада", "Смешно лице", "На плажи", "Дизи завесу".

1992 - Посмртни остаци пронађени близу руског града Јекатеринбурга, у совјетско време Свердловск, идентификовани су као земни остаци руског цара Николаја II и његовог малолетног сина Алексеја. Бољшевици су у лето 1918. у Јекатеринбургу стрељали целу царску породицу, цара, царицу, њихово петоро деце, личног лекара и пратњу, потом их искасапили и покопали на тајном месту.

2000 - Најмање 130 људи се удавило када је потонуо ферибот у реци Јангцекјанг близу града Луцоу у провинцији Сечуан.

2006 - Министри спољних послова Србије и Црне Горе, Драшковић и Влаховић, потписали су Београду протокол о успостављању дипломатских односа између Србије и Црне Горе на нивоу амбасадора.

2008 - Ватерполо репрезентација Србије освојила је трофеј Светске лиге пошто је у финалној утакмици у Ђенови победила селекцију САД са 7:3 (1:1, 1:0, 2:2, 3:0).

2016 - Отворена је "Спомен соба - Косметске жртве" у просторијама Удружења породица киднапованих и убијених на Косову и Метохији, у згради Београђанке. Спомен-соба је отворена на 18. годишњицу киднаповања рудара површинског копа рудника "Белаћевац" а у знак сећања на киднаповане и убијене на Косову и Метохији почев од 1998. до 2004.

2022 - Земљотрес јачине 6,2 степени Рихтерове скале погодио је густо насељено подручје на истоку Авганистана, покрајину Пактика. Најмање 1.052 особе су погинуле а повређено је 2.976 лица.

2023 - Америчке компаније "Апсајд фудс" и "Гуд мит" саопштиле су да су добиле одобрење Министарства пољопривреде САД (УСДА) да продају лабораторијски произведено месо. САД су тиме постале друга држава у свету која је допустила продају такозваног узгојеног меса. Први је био Сингапур. Месо се у лабораторијама производи употребом ћелија живих животиња, односно из банке репродуктивних ћелија. Америчка агенција за храну и лекове (ФДА) претходно је већ објавила да гарантује безбедност овако произведеног меса.

2025 - Исламски екстремиста напао је присутне у цркви Мар Елиас у Дамаску, током литургије. Убијено је најмање 30 лица а 54 особе су рањене. Нападач је користио аутоматско оружје да би потом активирао експлозив као бомбаш самоубица.

2025 - САД су гађале иранске нуклеарне локације, и то Исфахан, Фордов, Натанз. Коришћени су пројектили за разарење бункера изузетне разорне моћи за које се верује да су уништили подземне нуклеарне центре.

(Танјуг)